GAZETA KRAKOWSKA

Nro 67.

Z KRAKOWA DNIA 22. SIERPNIA 1813 Roku W NIEDZIELĘ

Z Warszawy d. 14 Sierpnia.

W dniu 11tym Sierpnia r. b. opuścił stolicę tuteyszą JW. Benningsen, Jenerał głownie dowodzący woyskiem odwodowem Rossyyskiem, w dniu zaś 12tym oddalił się z teyże JW. Doktorow Jenerał piechoty; obadway wraz z swemi sztabami, udaiąc się w dalszą do głowney kwatery drogę. Przed wyiazdem, wzmiankowanym JWW. Jenerałom oddał Prezydent Municypalności, Kommendant naczelny gwardyi narodowey Warszawskiey z gronem licznem Officerow z korpusu Weteranow i gwardyi wizytę pożegnania, a uprzeymie przez JWW. Jenerałow przyięty, zapewniony został o rowney względności na miasto tuteysze, JWW. Jenerałow w zastępstwie z kommendą przybyć maiących. W chwili wyiazdu z miasta assystowała JWW. Jenerałom Benningsenowi i Doktorowowi żandarmerya i Adjutanci korpusu Weteranow, oraz gwardyi narodowey.

Przysłany do Gazety Warszawskiey został następuiący list do umieszczenia w tym celu, aby przez to zaspokoić rodzicow i krewnych naszych ziomkow, znayduiących się w niewoli w Państwie Rossyyskiem. List ten przyszedł na ręce JW. Łanskoy Prezesa Naywyższey tymczasowey Rady w Xięstwie Warszawskiem, który raczył wziąć na siebie przesłanie onegoż matce jeńca.

Z Wiatki d. .. Marca 1813.

Nayukochańsza i nayłaskawsza Matko Dobrodzieyko!

"Wychodząc na świat, nie mogłem lepiey zacząć moiego zawodu, iak od poświęcenia się Oyczyznie. Szczęście sprzyiało mi przez większą część odbytey przezemnie kampanii: umieszczony w sztabie Króla Neapolitańskiego, będąc we wszystkich znacznieyszych potyczkach, dostałem stopień Kapitana, i dwa razy zostałem przedstawiony do krzyża legii honorowey, któryby zapewne mnie nie ominął; lecz dnia 18go Października (pod Woronowem 40 wiorst za Moskwą) w którym armiia nasza będąc otoczoną przez Rossyyską, przymuszoną była z dość znaczną stratą, reyterować się; — przy zaczęciu tey potyczki posłany z rozka-

zem dla awansowania korpusu Marszałka Bessieres, otoczony od kozakow dostałem się w niewolę. Ktoż potrafi opisać ten smutny moment, w ktorym widząc się w obcey stronie, tracąc nadzieię powrocenia kiedyśkolwiek na łono ukochaney familii, przymuszony przepędzić naypięknieysze lata wieku moiego w ciągłych umartwieniach, niemaiąc iednego nawet przyiaciela, dla dzielenia z nim onych, zdawałem się bydź pewnym, że śmierć przyydzie położyć tamę cierpieniom moim. — Lecz przedwieczny Władzca przeznaczeń, czuwaiąc nad niewinnie cierpiącemi w synach Oyczyzny, którzy stali się ofiarą rownegoż ze mną losu, dał mi dobrych przyiacioł, a tak mieszaiąc przeznaczenia i łzy nasze, zdawaliśmy się ieden za drugiego znosić umartwienia. — Prożnobym opisywał Matce, ilem cierpiał przez całą zimę w marszu, w ciągu którego będąc bardzo chorym, staraniu przyiacioł moich, winienem moie życie.

"Nieszczęścia nasze zdawały się bydź wielkiemi, aż do przybycia naszego do Wiatki, gdzie pierwsze miasta tego osoby, przez niezrownaną dobroć swoię, przyymuiąc iak własnych rodakow, zobowiązały nas do naywyższey wdzięczności, której naywiększy przeciąg czasu, nie zdoła z serc naszych wytępić.

"Doyście pism naszych do familii winni będziemy dobroci i wspaniałości JW. Bratkie tuteyszego Gubernatora i Jego żonie. Zdaie się, iż Niebo zesłało tę parę dla otarcia łez nieszczęśliwym; szanowna ta Dama i godna naywyższey czci, rownie iak czułą Matką, stawiąc się w osobie nayukochańszey Matki, i zdaiąc się dzielić Jey umartwienia, kazała mi pisać do niey, zaręczaiąc: iż pismo doydzie — naostatek daiąc przykład niezrownaney dobroci swoiey, dnia wczorayszego raczyła przysłać nam rożnych prowizyi, iakichbyśmy w drodze dostać nie mogli, mowiąc: "iż będąc matką, rownie iak i inne, poddaną przeznaczeniom losu, może widzieć w podobnym stanie swoie dzieci, a tak za szczęśliwą siebie poczytuie: iż robiąc nam usługę, zawczasu zdaie się zaciągać dług, maiąc nadzieię, że Jey będzie wypłaconym.„ Słowa te będąc dobroci Jey obrazem, wyryte są na zawsze w sercach naszych, i osładzaiąc nam oddalenie się z Wiatki do Tobolska, gdzie mamy zostawać do wymiany jeńcow.

"Jeżeliby Matka Dobrodzieyka chciała pisać, lub przesyłać pieniądze, których w teraźnieyszem moim położeniu bardzo potrzebuię, to proszę adressować do Wiatki pod kopertą JW. Gubernatora, gdyż tym sposobem pewny iestem, że wszystko doydzie. Mam nadzieię, że wkrotce przyiadę ucałować nożki nayukochańszey Matki Dobrodzieyki, a tymczasem oddaię się Jey błogosławieństwu. — Do zgonu nayprzywiązańszy Syn.

(Pod.) *Hrebnicki, Kapitan.*

Z Berlina d. 12 *Sierpnia.*

Dnia onegdayszego pomiędzy 7 i 8 godziną wieczorem przybył tu z Stralsundu Jenerał Moreau z dwoma swemi Adjutantami półkownikami Rapatel i Schevenin, stanął w gościnni Rossyyskiey i był przyiętym ze wszelkiemi honorami iego stopniowi przynależnemi. Wczoray z rana odwiedził Xiążęta i Xiężniczki krwi Królewskiey, a w samo południe wyiechał do Rossyysko-Pruskiey głowney kwatery.

Jenerał Moreau iest rodem z Morlaix w Bretanii, a d. 11 Sierpnia r. b. obchodził w Berlinie 50tą rocznią swoich urodzin. W roku 1797 uskutecznił on nieśmiertelny odwrot z Bawaryi aż do Renu przez piekielny wąwoz. Od roku 1804 żył częścią w Kadyxie częścią w Ameryce. (Bracia Henschel w Berlinie wysztychowali iego portret, który iest bardzo podobny.).

Dnia wczorayszego o godzinie 4 z południa przybył tu Krolewicz Xżę Kumberland z Oranienburga.

Przeszłey nocy wyiechał ztąd do głowney kwatery Brat naszego Monarchy Królewicz Wilhelm.

Tayny Radca Stanu Heydebreck odiechał ztąd do głowney kwatery, a wracaiący ztamtąd goniec Angielski Johnson przeieżdżał tędy do Londynu.

Z Wircburga d. 27 Lipca.

Pierwsza i druga dywizya korpusu obserwacyynego Bawaryi, lekka jazda, tudzież liczna artylerya piesza i konna pod dowodztwem Jenerała Hr. Bonnet obsadziły Bayreit i Berneck. Urzędnicy zdrowia, Administracye, i tabory maią rozkaz złączyć się z temi dywizyami.

Trzecia i 4ta dywizya stoi w Bambergu, a 5ta i 6ta zaymuie oboz pod Wircburgiem.

Marszałek Xżę Castiglione odprawił dziś o godzinie 7 z rana rewiią ze wszystkiemi woyskami 5tą dywizyą składaiącemi, które na wzgorzach przy naszem mieście obozuią.

Jutro spodziewamy się tutay 69, 76 i 94go pułku wraz z iedną bateryą z 10 armat złożoną.

Z Lipska d. 3 Sierpnia.

Od przebiegaiącego tędy nadzwyczaynego gońca dowiaduiemy się, że d. 24 Lipca Xże Dalmacyi uderzył na Anglikow, i ze stanowisk ich wyparł, zabrał 5000 jeńcow i 18 dział zdobył; przy odieździe gońca ścigał on ich żywo chcąc przymusić do odstąpienia od oblężeni Pampelony. (*)

Z Londynu d. 23 Lipca.

Dnia wczorayszego o godzinie 2 z południa Królewicz Xże Rejent przybył w całey okazałości do izby wyzszey dla odroczenia parlamentu aż do d. 23 Sierpnia. To przybycie J. Królewiczowskiey Mci 21 wystrzałami działa ogłosiły. Galeryą i ławy zapełniły damy pierwszego Rzędu; z prawey strony tuż przy tronie siedzieli posłowie Rossyyski, Hiszpański i Portugalski. Xże Rejent był w mundurze. Hrabia Liverpool iako pierwszy Minister niosł przed nim miecz stanu. Królewicz zaiąwszy tron miał następuiące mowy:

1) *Do Izby wyższey.*

Milordowie i Szlachta.

Przy rozstaniu się z wami nie mogę się wstrzymać od powtorzenia wyrazu głębokiego smutku z powodu ciągłey i opłakania godney choroby J. K. Mci.

Baczna uwaga, którąście w ciągu teteraznieyszych posiedzeń parlamentu na dobro publiczne zwracali, zasługuie na moie naygorętsze podziękowanie.

Swietne i chlubne wypadki rozpoczętey na nowo kampanii na Hiszpańskim półwyspiu, naydoskonalsza znaiomość sztuki woienney i te nieporownane talenta iakie Feldmarszałek Margrabia Welling-

(*) Kto nie watpi o przywiązaniu do prawdy, iakie w doniesieniach Francuzkich panuie, może tu swoią mocną wiarę na nowo zatrudnić. *Przypisek Gazety Berlińskiey.*

ton okazuie, wielkie i ſtanowcze zwycięſtwo pod Wittoria; ten owoc iego głęboko umyślonych działań, męſtwo i nieuſtraszoność, iakich woyska J. K. Mci i sprzymierzeńcow daią ciągłe dowody, to wszyſtko przeymuie mię rownie głębokiem i radosnem uczuciem, iakiem cały Narod ieſt zaięty. A gdy tak te wypadki woienne nowey świetności orężowi Bretonow dodały, otwarły razem naypięknieysze nadzieie uwolnienia półwyspia od uciemiężenia i tyranii Francuzkiey, a przytem daią niezaprzeczony dowod mądrości tey polityki, która mimo wszelkiey przemiany szczęścia, spowodowała nas do wytrwania w toczeniu tego chlubnego boiu.

Zupełne nieudanie się zamiarow władcy Francuzkiego względem Rossyi, i zniszczenie armii Francuzkiey, którą on ku uskutecznieniu swoich zamysłow wywiodł, utorowały drogę aż do Elby siłom Rossyyskim, do ktorych się Prussy przyłączyły. A chociaż w nowo rozpoczętey kampanii woyska sprzymierzone były przymuszone cofnąć się przed przewyższaiącą liczbą nieprzyiaciela, iednak ich znaydowanie się w paśmie krwawych i znakomitych rozpraw, podnosi sławę ich oręża, a całey Europie wydziera podziwienie.

Miło mi ieſt wam donieść, że między mną, a dworami Peterzburskim, Berlińskim i Sztokolmskim nayotwartsze porozumienie i nayszczerszy związek panuie, i mam pewną nadzieię, że pomoce przez was w mem ręku tak szczodrobliwie złożone usposobią mię do nadania temu związkowi tem większey dzielności w uzupełnieniu wielkich zamiarow dla ktorych zoſtał zawarty.

Ubolewam nad trwaniem woyny z Ziednoczonemi Stanami Ameryki.

Pragnę przywrocić na nowo między obiema kraiami te przyiacielskie związki, które dla dobra oboyga Narodow są nie do ocenienia ważnemi; nigdy iednak przyſtać na to nie mogę, aby to odzyskanie pokoiu miało bydź kupionem ofiarą praw morskich Bretonskiego ludu.

2) Do Izby Niższey.

Mości Panowie Izby Niższey:

Dziękuię wam za obfite źrzodła, któreście mi otworzyli ku potrzebom panſtwa w roku teraźnieyszym. Z nader miłem uczuciem wspomnieć mi to przychodzi, że przez środki od was przedsięwzięte ku zniesieniu długow narodowych rozwinął się syſtem, który nie wſtrzymuiąc umarzania długow, zaradził razem dzielnemu popieraniu woyny bez znakomitego pomnażania ciężarow.

3) Do Izby Wyższey.

Milordowie i Szlachta!

Pochwalam zupełnie środki, któreście przedsięwzięli względem Rządu kraiow Bretońskich w Indyach i handlu Angielskiego w tamtey części świata. Zdaią się one nosić cechę mądrości, i są nayſtosownieyszemi do okoliczności wypadłych w czasie, gdy ten przedmiot Parlament zatrudniał. Przez te urządzenia utrzymaliście syſtem Rządowy w nayiſtotnieyszych iego częściach; Syſtem, który iak doświadczenie okazuie ieſt nayſtosownieyszy do uszczęśliwienia ludow Indyyskich, ſtrzegąc razem dobra W. Brytanii. Przypuściliście z wielką przezornością mieszkańcow poiednoczonego Bretońskiego pańſtwa do handlu w kraiach, które w zakres przywileiow kompanii

wschodnio - indyyskiey wchodziły. Niewątpię, że to pomnoży źrodła Indyyskie przynosząc ogromne korzyści handlowi i żegludze państwa J. K. Mci.

Doświadczona i szczera przychylność ludu, stałość z iaką on tę długą i ciężką woynę wytrzymał, cierpliwość, z którą potrzebne ciężary znosił, zrobił niezatarte na mym umyśle wrażenie. Tak ciągłe i wytrwałe natężenia pod tak srogim uciskiem daią naymocnieyszy dowod iego przywiązania do konstytucyi, którey utrzymanie będzie zawsze naypierwszym przedmiotem moiey pieczołowitości i starań.

W pomyślnym skutku, który od niedawna oręż J. K. Mci uwieńczył, widzę ia z religiyną wdzięcznością palec nayWyższey Opatrzności; a użyciem, które z tych i wszelkich innych korzyści uczynić starać się zechcę, będzie dalsze ustalenie i zabezpieczenie pomyślności Bretońskiego ludu, i nie mogę moich zamysłow dzielnieyszemi uczynić, iak gdy środkow od was w mem ręku złożonych użyię w sposob nayskuteczniejszy ku ograniczeniu niesłychanie przesadzonych domagań nieprzyiaciela, i dla przywrócenia wspólnie z moiemi sprzymierzeńcami trwałego i chwalebnego pokoiu.„

Po tey mowie posiedzenia parlamentu zostały odroczone, aż do dnia 23 Sierpnia.

We wczorayszey mowie Mowcy Izby niż: P. Abbot następuiące mieysca naybardziey uderzaią. — "Na rozkaz Waszey Królewiczowskiey Mci zwrociliśmy uwagę na stan dzisieyszych Zewnętrznych związkow naszych. — Już przez traktaty zawarte z radością ludu Angielskiego wzniesione zostało przedwale przeciw bezprawey przemocy Francyi i spodziewać się możemy, iż iey bezuzdney chciwości zdobyczy tama nakoniec położona będzie.

W zatargach naszych z Ameryką nie można tego zapomnić, żeśmy nigdy nie byli stroną napastuiącą. —— Długośmy zwłoczyli chwilę porwania się do broni przeciw tym, których krew, wolność, natura, ięzyk, i gorliwość o narodowe swobody każą nam za współbraci uważać. Z tem wszystkiem byliśmy przymuszeni użyć wszystkich sił naszych dla utrzymania naszey dawney przewagi na Oceanie i tey siły morskiey, którey poprzysięgliśmy nigdy nieodstąpić.

Tym czasem niechay nam powodzenia nasze w Hiszpanii będą co do reszty w szczęściu i nieszczęciu skazowką. Tam świat uyrzał dwa dzielne i niepodległe narody wyrwane przez nasze męztwo ze szponow zdrady i uciemięztwa. — W przeciągu lat pięciu od jutrzenki naszych powodzeń przy Ruleja i Vimiera, nasz wielki dowodzca wydarł podziwienie i wdzięczność światu swem męztwem w świetney przeprawie przez Duero, w wygraniu ciężkiey i zacętey bitwy pod Talawerą, w rozprawie pod Busaco, w oswobodzeniu Portugalii, w otrzymaniu twierdzowego wieńca pod Ciudad-Rodrigo i Badajoz, z odniesienia nayświetnieyszego zwycięztwa pod Salamanką, w zadaniu ostatniey klęski i zupełnem rozproszeniu zastępow Francuzkich przy Wittoria, przez czyny, które Europę napełniły sławą, a imie Bretonow nie osiężną świetnością okryły.„

Dnia wczorayszego po drugi raz pokazał się Królewicz Xżę Rejent w parla-

mencie, a siedm lat upłynęło, iak Król ostatnią mowę w temże mieyscu miał z tronu. Mało widzow ściągnęło to przybycie, bo godziną poźniey, niż miało nastąpić, zapowiedzianem było. — A gdy Xże Rejent [o]ddalał się z parlamentu upał zdawał mu się dokuczać.

Gdy obrzędowy powoz odwożący Xcia Rejenta do Parlamentu wracał do Królewskich staien, takie mnostwo ludu zebrało się, iż nie można było przeiechać. Zuchwalstwo gminu tak dalece się wzniesło, iż musiano ściągnąć oddział jazdy i piechoty, dla rozpędzenia nacisku, i zrobienia przeiazdu powozom. Konie były ozdobione wstęgami błękitnemi, (który to kolor iest upodobany Xciu Rejentowi.)

Za zwycięztwa odniesione w Hiszpanii ma bydź odprawione dziękczynne nabożeństwo.

Wydatki Portugalii przeniosły dochod dwunastą millionami Kruzadow. — Proiekt zrobienia pożyczki w Anglii nieudał się i dla tego, by zakryć niedostatek, Rząd nakazał sprzedać dobra koronne.

W czasie, gdy Jenerał Graham obsadza twierdzę St. Sebastian, a Jenerał Hill Pampellonę, Lord Wellington pospiesza z 45,000 woyska Anglikow i Portugalczykow przez Arragoniią do Katalonii dla odcięcia Jenerała Suchet, i naprawienia błędu Jenerała Murray pod Tarragoną, który, iak słychać, powraca do Sycylii, skąd, mowią, że Lord Bentinck do Hiszpanii przybędzie. Pisma Oppozycyyne biią iak naymocniey przeciw pierwszemu, Admirał Hollowell przeciw niemu świadczy, a iego rapport do Margrabi Wellingtona iest celem wszelkich szyderstw.

Hrabia Conde de Abisbal, wzmiankowany w rapportach Lorda Wellingtona, iest znany Jenerał O'Donnel.

Dla zastąpienia straty Lorda Wellingtona miano posłać 4000 piechoty i 1200 jazdy do St. Ander.

Podług Gazet Oportskich (mowi Gazeta *the Times*) Ministrowie Króla Jozefa, iako to: Don Urquijo i Don O'farelli wpadli w ręce kupom Hiszpańskim. Jenerał Thouvenot dostał się w niewolą Anglikom. Wszystkie Francuzkie niewiasty przy woysku będące, i Anglikom w niewolę popadłe, zostały uwolnione, i odesłane do Francyi. Xże Rejent napisał własnoręczny list do Lorda Wellingtona, w którym między innemi wyraził: iż nie może słuszniey wywiązać mu się za przesłaną mu przez niego buławę Marszałka Jourdana, iak przesłaniem mu buławy Feldmarszałkowskiey.

Od granic Czeskich d. 11 Lipca.
(Z Gazety Wrocławskiey.)

Mimo Pragskiego kongressu Monarcha Austryacki postawił 150,000 woyska swego na woienney stopie. Patent zwołuiący milicye kraiowe za nadto długo w druku zostawał; do każdego pułku będą dodane po dwa bataliiony milicyi, (co uczyni ogołem 70,000 ludzi) którzy co do munduru i wyłogow nie rożnią się wcale od woyska liniiowego. Wszyscy abszytowani od jazdy maią nakazane weyśdź znowu w służbę, dla składania wyborowey konney milicyi. Wszelkie pogłoski o osobistem widzeniu się naszego Cesarza z Monarchami woiuiącymi, nie są prawdziwe. Cesarz Alexander widział się tylko z WW. Xniczkami Maryą i Katarzyną w

Opotschnie, które tym końcem ziechały tam z Pragi, i z rozkazu naszego Cesarza iak naywspanialey przyymowane były.

W Raciborzycach dobrach Czeskich należących do Xiężny Sagańskiey nakryto tylko dla samego N. Cesarza Alexandra, lecz on żądał mieć do obiadu towarzystwo znayduiące się właśnie pod ow czas w zamku, a tak wezwano Hrabiego Metternicha, Barona Humboldta, Kawalera Gentz, i wiele innych osob do iego stołu.

Wszystkie usiłowania Rządu Austryackiego były dotąd zwrocone ku zachowaniu nayściśleyszey neutralności, i z tey przyczyny dozwolono znakomitego wywozu zboża i owsa dla woysk Francuzkich, a nawet dostarczono wszelkich potrzeb dla wybornego korpusu Polskiego, pod dowodztwem Xcia Poniatowskiego w przeyściu z Krakowa do Luzacyi. Jakoż bez tey sumienney neutralności pośrednictwo o pokoy byłoby wcale nieznaczącem. Skoro zaś dowiedziano się, że ponad granicami Czeskiemi często czynią rozpoznawania, natychmiast Austrya ze swey strony rozciągnęła nadgraniczny kordon, i na głownieyszych traktach postawiła dla większego bezpieczeństwa straże.

Od d. 1 Lipca pozwolono dowozu kawy za mierną opłatą do wszystkich kraiow dziedziczno - Austryackich, ponieważ przekonano się, że zakaz dawał powod do wielorakich przemycań, przez co Skarb kilka millilonow miał straty, a kawa była prawie wszędzie iak dawniey w kraiach Austryackich używana.

Z Wiednia d. 14 *Sierpnia.*

Zapał patryotyczny mieszkańcow królestwa Węgierskiego w dostawianiu ofiarowanych dobrowolnie zbroynych jeźdcow, idzie z tak wielkim wszędzie pospiechem, iakiego po obywatelskich uczuciach Węgierskiego Narodu spodziewać się można było. Podług doniesień z Budy pod d. 8 Sierpnia ofiarowały daley komitaty naypokorniey dostawić jeźdcow do wyborowego korpusu, iako to: Stuhlweissenburski 150, Bacski powtornie 23 Barserski 100, Eisenburgski 300, Hewesserski 200, Krassowaerski 147, Saroserski 129, Oedenburgski 160, Granerski 50, Warasdiński 50, Agrąmski 50; tudzież Kro. wolne miasta: Pukanz 2, Bardyow 6, Briesen 4, Carpfen 3, Kremnica powtornie 10, Eperies 12, Essey 13, Kesmark 6, Neusatz powtornie 3, Neusohl 4, Oedenburg 20, Skalitz 5, Warasdin 7, Zombor 26.

O powrocie Cesarzowey Francuzow z Moguncyi do Paryża wyrażaią pisma publiczne, iż podług wyznania ocznych świadkow, nie widziano nic wspanialszego nad podroż Cesarzowey Renem, którey naypięknieysza towarzyszyła pogoda. N. Cesarzowa płynęła na przepysznym statku, na którym rozpięty był namiot, z którego widzieć mogła piękne okolice Renu. Cała rzeka okryta była większemi i mnieyszemi statkami; na iednych znaydowała się orkiestra, na drugich działa i moździerze, z których czasami dawano ognia, rësztę zaymowały osoby odprowadzaiące Monarchinią. Na obu brzegach zebrała się niezmierna moc zewsząd ludu dla widzenia Cesarzowey, i radosnemi powitał ią okrzykami. D. 3 o godzinie 4tey z południa przybyła do Koblentz. W bramie, którą wieżdzała za-

ſtała grono dziewcząt, prefekturę i mieyskie władze, które ią powitały, co bardzo łaskawie przyięła. Wysiadła do prefekturalnego pałacu, gdzie przenocowała.

Podług pism Paryzkich Marszałek Junot, Xże Abrantes, powrociwszy z prowincyy Illiryyskich na łono swey familii, umarł na dawną ranę w głowie.

Z Wolgaſtu d. 5 Sierpnia.

D. 3 b. m. 7 szalup działowych przeszło tędy z palnemi materyałami, a 2 z bronią i ammunicyą pod Szczecin; wiozą one procz tego woysko morskie, a w zamian maią doſtać żołnierzy Pruskich.

Jenerał Moreau w Gotenburgu prosił, aby mu nie czyniono honorow.

Część Legii Niemieckiey weszła d. 5 Lipca na morze Baltyckie (iuż w Stralsundzie do przyięcia liczney artyleryi przygotowania poczyniono) Pułk 33ci pułkownika Gore wsiadł) na okręty w Harwich, a d. 12 Lipca do Stralsundu odpłynął.

Z Stralsundu d. 16 Sierpnia.

Z Gazet Szwedzkich dowiaduiemy się że: " na wniosek Stanow wyznaczono Kommissyą, która wszyſtkie wychowcze i nauczalne uſtanowienia przetrząsnąć powinna. Wydział Lekarski otrzyma nowe urządzenie. (Dotychczasowe *Collegium Medicum* uſtaie, będąc zaſtąpionem przez zgromadzenie *Zdrowia* złożone z Prezesa, Podprezesa, dwoch Radcow, i sześciu Assessorow. Dochodu ze Szluz na kanale Trolhaetta w roku 1811 od 2221 ſtatkow przezeń przeszłych, było 380688 talarow, 22 groszy, na ieden rok. Porownawszy to z poprzedniemi latami okazuie się wzroſt coraz większy wewnętrznego handlu Szwedzkiego, który tem bardziey się powiększy, gdy Norwegiia ze Szwecyą złączona będzie. Ważna żegluga na rzece Görtha wzniesie się znacznie przez połączenie Szwecyi z Norwegiią, zwłaszcza przy ukonczeniu w krotce kanału do morza Baltyckiego. Na ow czas dowoz z portow Baltyckich będzie pewnieyszy, niżeli z Danii; dotąd Norwegiianie mogą się w prawdzie opatrzeć tem, co im potrzeba, za pomocą żeglugi podbrzeżney od Szwedzkich do południowo Norwegskich portow, ale to tylko w pewnych chwilach.

Rozpoczęty w roku 1788 pomnik porfirowy w Elfdaten pomimo nieodpowiedzenia oczekiwaniu antreprenerow będzie kończony; Królewicz Naſtępca tronu wsparł ich znacznie.

Za bilet przysłany mu na koncert dany w d. 29 Maia na fundusz uzbroienia ubogich ochotnikow dał do kassy 20 sztuk friedrichsdorow. Oba oddziały Legii Pomorskiey iuż są uzupełnione i za granicę wyszły.

D. 6 b. m Królewicz Jmć miał naradzenie z Jenerałem Moreau.

Z Nimptsch d. 6 Sierpnia.

Wczoray o 6 godzinie po południu mieliśmy tu szczęście oglądać dwoch Monarchow, to ieſt N. Imperatora Wszech Rossyy, i Króla Jmć Pruskiego, których gwardya Peterzburska z muzyką i woyskowemi honorami przyięła; wieczorem było miaſto oświecone, a po przenocowaniu obydway Monarchowie poiechali na popis woysk do Tepliwode, skąd do głowney kwatery powrocili.

DODATEK

DO Nro 67.

GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 22 SIERPNIA 1813 Roku W NIEDZIELĘ

Z Wircburga d. 5 Sierpnia.

Panuiący nasz Wielki Xże powrocił dziś w nocy z Czech do tuteyszey stolicy i udał się zaraz do letniego zamku Wernek.

Z Oranienburga d. 12 Sierpnia.

Dziś o godzinie 9 wieczorem przybył tu Królewicz Jmć Szwedzki Następca tronu wraz z swoim orszakiem, i był powitanym od Pruskich Jenerałow Bülowa i Tauenziena, tudzież półkownika Xcia Hohenlohe.

Z Zerbst d. 7 Sierpnia.

Dnia onegdayszego przybył tu nowy dowodca z 3ma innemi Jenerałami, 3 pułkownikami, 150 officerami 500, Polskiey piechoty i trzemaset Ułanami.

Od ośmiu dni przybyło znowu wiele świeżych woysk do Dessau, Köthen, i innych mieysc Zaelbskich. Gemmern ma ieszcze liczną osadę, ale z prawego brzegu Elby od granic Pruskich, Anhaltskich, i Saskich całkiem się cofnęły woyska bez zastąpienia dotąd.

Osada Magdeburga nie otrzymała dotąd żadnego wzmocnienia.

Rozmaite Wiadomości.

Podług nayświeższych doniesień Duńczycy weszli do Hamburga, a Xże Eckmühl udał się w okolice Magdeburga. (*Z Gazety Berlińskiey.*)

Oboz Francuzki pod Luckau przeniosł się w strony bliższe Szląska. Podług godnych wiary doniesień głowna kwatera Hrabi Wittgensteina była dnia 11 t. m. w Pradze w Czechach. Nayiaśnieysi Monarchowie, Imperator Rossyyski i Król Pruski byli tamże w krotce spodziewani.

Cesarzowa Francuzka nie udała się do Paryża, lecz do Bruxelli, stolicy byłych Niderlandow Austryackich.

Od granic Hiszpańskich mieliśmy tylko pogłoski, a żadnych doniesień. Podług wszelkiego podobieństwa Lord Wellington zbiera głowną swą siłę, dla udania się z biegiem Ebru przez Arragonią do Katalonii.

Pisma Angielskie donoszą, że Jenerał Knudt Gubernator Norwegii, zastrzelił się z rozpaczy, iż nie mógł zaradzić głodowi mieszkańcow Norwegskich. Woysko Norwegskie miało się udadź do Jenerała Es-

sen, dowodzcy woyska Szwedzkiego nadgranicznego, dla uzyskania żywności, ale na podane warunki nieprzystano.

Na wyrzeczenie Jenerała Francuzkiego Boyer (w iego cofania się przez Burgos) do Hiszpanow: *Waszym Królem Letnim będzie Ferdynand, a zimowym Jozef.* Odpowiadaią gazety Londyńskie, że mocny korpus Angielski ciągnie przez Jacca do wyższey Katalonii. Jenerał Boyer wyrzekł to w czasie cofania się swego przez Bargos, potem dostał się w niewolą.

Podług doniesień z Pragi, uczyniono z Francuzkiey strony propozycyą względem przedłużenia Rozeymu aż do 20 Września. Warunki, pod któremi ie ze strony Rossyyskiey i Pruskiey przyięto, ieszcze nieotrzymały potwierdzenia od Cesarza Napoleona. Jeżeliby zaś to potwierdzenie nienastąpiło, na ow czas Austrya ze związkowemi się złączy.

Przybyły d. 2 t. m. do Gotenburga okręt, który d. 28 z. m. z Londynu wypłynął, przywiozł wiadomość, że Marszałek Suchet broń złożył, i z całym korpusem w niewolą się poddał. Oczekuiemy dostatecznieyszego doniesienia.

Podług listow z Lipska, Cesarz Napoleon, który iuż do Drezna powrocił, nakazał w całey armii swe imieniny d. 15 Sierpnia przypadaiące, obchodzić d. 10 Sierpnia.

Ochotnik przy strzelcach konnych Karol Abelsdorf, poiechał w towarzystwie Jenerałow Angielskich Stewart i Wilsona na rozpoznanie w okolicach Bautzen, i trafili na cofaiący się oddział ścigany od 300 piechoty Francuzkiey. Jenerał Stewart posłał wspomnionego strzelca po oddział jazdy; ten powrociwszy z 18 dragonow nowo Marchiyskich, uderzył na nieprzyiaciela, rozproszył go, dowodzącego officera własną ręką zabił, i zebrał z niego krzyż legii honorowey, który teraz na swym pałaszu nosi. Wielu Francuzow legło na placu, więcey ieszcze w niewolą się dostało, a reszta uciekła. Ta utarczka sprawiła, że konna artyllerya mogła obsadzić ieden wzgorek, który przedtem nieprzyiaciel zaymował. Jenerał Stewart znalazł się w tey potrzebie z naywiększą odwagą i zimną krwią; oddaie w swym rapporcie zupełną sprawiedliwość młodemu strzelcowi, który w nagrodę dostał krzyż żelazny i order S. Jerzego.

Przywiązanie do widowisk teatralnych tak teraz wzrasta, iż w Danii każde prawie miasteczko ma swoy teatr.

P. Genz znayduie się z Hrabią Metternichem w Pradze.

Liczne woyska Francuzkie ciągną przez Drezno do Luzacyi, a między innemi gwardye Cesarskie. Wiele wołow na rzeź (po 10,000 sztuk na dzień ieden) posełaią od Elby do Luzacyi.

Nowy most z Hamburga do Haarburga zaymuie dalekie udroże przez Grasbroch aż do Elby, a stamtąd przez przeciw ległą kępę na Wilhelmsburg, południową Elbę aż do Haarburga. Jest on urządzony pod ciężkie transporta, raczey tamą mostową, aniżeli mostem nazywaćby sie powinien. Szerokość iego wynosi 25 stop, spoczywa na grubych 10 do 20 łokci długich palach, i iest na 10 stop nad ziemię wyniesiony. Jest on obłożony grubemi dębowemi balami, i ma mocne poręcze. Długość iego rowna się mili niemieckiey. Drzewo do niego wzięto przez

rekwizycyą z Hamburga.

Do roboty okopow Hamburskich przyymuią 3 kobiet za 2 mężczyzn, a 2 chłopcow za iednego dorosłego. Ze 100 ludzi rachowanych na iednę kompaniią musi 40 przynieść rydle, 40 łopaty, a 20stu motyki. Batalliion woyska dozoruie nad tą robotą.

Cesarz Napoleon w rozkazie dziennym zakazał pod karą śmierci rozszerzania nieprzyiemnych wieści, iakoby Następca tronu Szwedzkiego dowodził woyskiem przeciw niemu, a Jenerał Moreau miał się na stałym lądzie znaydować.

Cesarz Francuzki kazał dla ochotnych strzelcow i huzarow robić nowe mundury na wzor powstańcow Pruskich; nawet czapki z blaszanemi krzyżami: oto nowy dowod do iakich bierze się nieprzyiaciel środkow.

Nieszczęśliwe miasto Bischofswerda otrzymało ulżenie następuiacem urządzeniem Xcia Neufszatelskiego: "Mieszkańcy miasta Bischofswerda, które w czasie przechodu woyska spalone zostało, są wolni od wszelkich rekwizycyy w kosmach, owsie, sianie, i innych przedmiotach, rownie iak i od osobistych dostarczań do usługi woyska.

W Kiel umarł 70letni Jenerał Duński Ewald, Kawaler wielkiego krzyża orderu Dannebrog.

W Sztutgardzie wyszło urządzenie, że Rodzice lub dziadowie, którzyby własne dzieci umyślnie skaleczyli podlegną karze 5letniego więzienia.

Słychać, że Pani Stael chce w Londynie wydać nowe dzieła, a między innemi listy o Niemczech i Rossyi, i Historyą swego wygnania. Między znakomitemi osobami ią odwiedzaiącemi, znayduią się Xże Devonschire, Margrabia Landsdown &c.

Między osobami, o których odieździe Gazeta Peterzburga donosi, znayduie się Małżonka taynego Radcy, Senatora i nadzwyczaynego posła w Hiszpanii Tatyszczewa. Udaie się ona naprzod do Anglii, gdzie się iey mąż znayduie.

W okolicach Peterzburga deszcz pada prawie codzień z nieco wiatru.

DONIESIENIA.

Niżey podpisany do publiczney wiadomości podaie, iż z mocy Rezolucyi Wysokiego Trybunału Cywilnego Departamentu Krakowskiego, dnia 14 Czerwca r. b. do Nr. 1056 wydaney, dom z gruntem i dwoma ogrodami na Piasku przy Krakowie przy ulicy Gańcarskiey Nr. 131 położony, w szacunku 4957 złp. po niegdy Ur. Zofii Mamini, na małoletnich Sylwestra, Franciszka synow i Jozefę corkę Maminich, obrane zamieszkanie w Krakowie przy ulicy Wiślney Nr. 268 maiących, prawem sukcessyi spadły, których Opiekunem W. Mikołay Truchnowski, w Krakowie przy ulicy Wiślney Nr. 268 a dodanym Opiekunem W. Alexander Niesiołowski, przy ulicy Grodzkiey Nr. 38 mieszkaiący, w kamienicy przy ulicy Szczepańskiey Nr. 374 położoney, i w Kancellaryi niżey podpisanego Pisarza, więcey daiącemu sprzedanym zostanie. Do sprzedaży zatem rzeczonego domu i stanowczego przysądzenia na rzecz więcey daiącego Licytanta, po odbytem przygotowawczem przysądzeniu na dniu dzisieyszym, dzień 10 miesiąca Września r. b. naznacza się. Wzywa zatem niżey podpisany Opiekunow i życzących sobie powyższy dom nabyć, aby w dniu rzeczonym o godzinie 9tey z rana stawili się, i podania swe za powyższy dom oświadczyli. — Zbior obiaśnień, taxę i kondycye każdego czasu tamże przeyrzeć można. — Dan w Krakowie dnia 20go Sierpnia 1813.

Floryan Choynacki, P. A. D. K.

Niżey podpisany Komornik podaie do publiczney wiadomości, iż dnia 27go Sierpnia r. b. o godzinie 9tey ranney **w** Karczmie wsi Krobodrzu przy Krakowie za Rogatkami ulicy długiey Powiecie i Departamencie Krakowskim, sprzedawana będzie wodka okowita, w beczkach, przez publiczną licytacyą za srebrną grubą Pruską monetę; życzący sobie przeto takowey nabycia raczą się w mieyscu i terminie wyżey wspomnionym znaydować. — Dan w Krakowie d. 20go Sierpnia 1813.

Franciszek Chwaſtkiewicz, Komornik S. P. P. i M. Krak.

Z Dóbr Złoty zoſtały do Jgołomii odpędzone Hiszpańskie barany, przychowkowe w naylepszym gatunku, które są na przedaż nawet i poiedynczo; o cenie się dowiedzieć można każdego czasu u tamecznego Ekonoma, lub w Kantorze Gazet Krakowskich.

Podaię do publiczney wiadomości, iż dnia 23, 24 i naſtępnych Sierpnia r. b. od godziny 9tey zrana a 3ciey po południu w Krakowie w domu narożnym przy rynku i ulicy Floryańskiey pod Nr. 490 ſtoiącym przez publiczną licytacyą rozmaite meble machoniowe, iako to: ſtoły rożney wielkości i formy, krzesła, kanapy, łożka, fortepiano, billard, zegary, luſtra, tabakierki, talerze, wazy, filiżanki i rożne wazony porcellanowe i fajansowe, szkło, kocioł, wanna, i inne naczynia kuchenne miedziane, kareta i basztarda nowe, także książki w rożnych obiektach, za gotową grubą srebrną monetę sprzedawane będą. — Życzący sobie nabyć rzeczonych effektow zechcą się znaydować w mieyscu dniu i godzinie oznaczonych. — W Krakowie dnia 11 Sierpnia 1813 roku.

H. Kudlicki, K. T. C. D. K.

Liſt Gończy. Sąd Poprawczy Obwodu Sandomirskiego Departamentu Radomskiego, wzywa wszelkie władze tak Cywilne iako też i Woyskowe, by zbiegłego Ur. Jozefa Malinowskiego, o znaczną kradzież blisko przekonania będącego, śledzić, a dośtrzeżonego uiąć, i wproſt Sądowi wzywaiącemu pod mocną ſtrażą i ścisłym ukuciem doſtawić raczyły. — Tenże ieſt rodem z Niekisiałki Powiatu Opatowskiego Departamentu Radomskiego, lat około 40, katolik, kondycyi szlacheckiey, ma żonę i z niey syna w Powiecie Staszowskim, Departamencie rzeczonym, ale z nią od dawna nie siedzi, utrzymuie się naywięcey z grywania w karty, ieſt wzroſtu niskiego, twarzy bladawey uśmiechaiącey się, oczow ciemnych małych, włosow takich samych, nosa miernego, uciekł z miaſteczka Klimontowa Powiatu tuteyszego, gdzie komorą siedział z pod ſtraży w dniu 24 Kwietnia r. b. która sobie w mieszkaniu swym od mieyscowego Burmiſtrza z zlecenia Sądu Poprawczego Sandomirskiego aż do ukończenia w sprawie iego w ktory o kradzież znacznych sreber i pieniądzy obwinionym ieſt Indagacyi summarycznych poſtawioną miał, uciekaiąc miał na sobie płaszcz z sukna sieraczkowego, szpencer, i spodnie nankinowe koloru sieraczkowego, na głowie myckę białą krakowską, boty dobre na nogach, miał zabrać nieco rzeczy z sobą, ieździ bryczką i końmi swemi, a z służącym Grzegorzem N. z Galicyi Auſtryackiey bydź maiącym, w chodzie trzyma się pochyło. — W Sandomierzu d. 24 Czerwca 1813.

Godlewski. Żywicki, Pisarz.

Sąd Policyi Poprawczey Obwodu Krakowskiego wzywa wszelkie władze Cywilne i Woyskowe, ażeby Reginę Gładyszponkę o zbrodnią dzieciobóyſtwa obwinioną z aresztu Policyi Proſtey Powiatu Olkuskiego zbiegłą śledzić, i do tuteyszego Sądu pod ſtrażą doſtawić raczyły. — Taż ieſt z wsi Grzegorzowic, włościanka, rodem z Galicyi Auſtryackiey z Gór; ieſt wzroſtu średniego, lat 36 maiąca, twarzy ospowatey, oczow burych, włosow gniadych, nosa krotkiego.

Od Sądu Policyi Poprawczey Obwodu Krakowskiego
dnia 16go Lipca 1813.

Więckowski. Hoszowski. Gittler